

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 grudnia 2024 r.

WK-IV.431.1.28.2024

Pan

Adam Ciszkowski

Burmistrz Gminy Halinów

Urząd Miejski w Halinowie

ul. Spółdzielcza 1

05-074 Halinów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej² kontrolerzy: Aneta Trawicka – Kierownik Oddziału Kontroli Finansowej, Katarzyna Burdzińska – Ekspert w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie (dalej WK MUW), przeprowadzili w dniach od 30 sierpnia do 30 września 2024 r.³ kontrolę problemową w Gminie Halinów z siedzibą urzędu w Halinowie przy ulicy Spółdzielczej 1, 05-074 Halinów.

Przedmiot kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2023.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) – dalej ustawa o kontroli w administracji rządowej.

³ Pismem z dnia 20 września 2024 r. czynności kontrolne zostały przedłużone do 30 września 2024 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 22 listopada 2024 r., do którego wniesiono zastrzeżenia, przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Celem *Resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej"* – edycja 2023 (dalej Program) było zapewnienie dostępności do usługi asystencji osobistej (dalej usługa), jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym⁴.

Pośród adresatów Programu (dalej uczestnik) wskazano:

- 1) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie:
 - a) o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - c) traktowane na równi do wymienionych w lit. a i b godnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁵.

Program zakładał wsparcie finansowe dla gmin/powiatów w zakresie świadczenia usług, które będą dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej, mieszkającej na terenie danej gminy/powiatu.

W ramach Programu gmina/powiat mogły otrzymać wsparcie finansowe ze środków Funduszu Solidarnościowego (dalej środki Funduszu) do wysokości 100% kosztów realizacji usług.

W okresie objętym kontrolą oraz w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych funkcję Burmistrza Halinowa pełnił Pan Adam Ciszkowski, wybrany na stanowisko 21 października 2018 r.⁶.

⁴ (Dz. U. z 2024 r. poz. 296 ze zm.) – dalej ustawa o Funduszu Solidarnościowym.

⁵ (Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.).

⁶ Zaświadczenie o wyborze Burmistrza Halinowa z dnia 22 listopada 2018 r.

W wyniku kontroli prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" – edycja 2023, dokonano następujących ustaleń:

I. W zakresie organizacji realizacji zadania

Gmina Halinów (dalej Gmina) jest jednostką samorządu terytorialnego, której ustrój określa ustawa⁷ oraz statut⁸, a jej obsługę na podstawie Regulaminu Organizacyjnego⁹ zapewnia Urząd Miejski w Halinowie.

Uchwałą Nr LXII.539.2023 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie przystąpienia Gminy Halinów do realizacji Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 wyznaczono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie (dalej MOPS) do realizacji Programu realizowanego przez Gminę ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Ponadto udzielono upoważnienia¹⁰ Dyrektorowi MOPS do dokonywania czynności w zakresie zawarcia oraz realizacji umowy dotyczącej Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 w tym m.in. do zawarcia umowy o dofinansowanie,

⁷ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.).

⁸ Uchwała Nr XLIX.470.2018 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 18 października 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Halinów. Zmiany wprowadzono Uchwałami Rady Miejskiej w Halinowie o Nr: II.19.2018 z dnia 29 listopada 2018 r., VIII.85.2019 z dnia 30 maja 2019 r., XV.167.2020 z dnia 27 stycznia 2020 r., XVI.179.2020 z dnia 27 lutego 2020 r., XLII.386.2022 z dnia 27 stycznia 2022 r.

⁹ Zarządzenie Nr 166.2021 Burmistrza Halinowa z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Halinowie. Zmiany wprowadzono Zarządzeniami Nr: 16.2022 z dnia 31 stycznia 2022 r., 186.2022 z dnia 1 grudnia 2022 r., Nr 204.2022 z dnia 30 grudnia 2022 r., Nr 8.2023 z dnia 16 stycznia 2023 r. oraz Nr 46.2023 z dnia 28 kwietnia 2023 r.

Od dnia 1 lipca 2023 r. obowiązywał nowy Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 76.2023 Burmistrza Halinowa z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Halinowie. Zmiany wprowadzono Zarządzeniami Nr: 149.2023 z dnia 15 listopada 2023 r. oraz 26.2024 z dnia 22 lutego 2024 r.

Od dnia 17 kwietnia 2024 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem nr 58.2024 Burmistrza Halinowa z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Halinowie.

¹⁰ Zarządzenie nr 5.2023 Burmistrza Halinowa z dnia 3 stycznia 2023 r. w sprawie: upoważnienia do zawarcia umowy i realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

dysponowania otrzymanymi środkami na realizację Programu, merytorycznego i finansowego rozliczenia umowy, innych koniecznych czynności niezbędnych do realizacji umowy.

(Akta kontroli str.: 87-153, 183)

Podstawą funkcjonowania MOPS jest statut przyjęty Uchwałą nr XXIV.196.2016 Rady Miejskiej w Halinowie z dnia 28 lipca 2016 r. w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Halinowie¹¹. Zgodnie z § 7 statutu, Ośrodek realizuje zadania Gminy wynikające m.in. z porozumień zawartych z Wojewodą Mazowieckiem.

Zgodnie ze statutem, MOPS jest jednostką budżetową w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. Obsługę finansowo-księgową oraz sprawy kadrowe prowadzi Ośrodek.

Zasady funkcjonowania, struktura organizacyjna i szczegółowy zakres zadań realizowanych przez MOPS zostały uregulowane w Zarządzeniu Nr 8.2022 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie z dnia 19 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie.

Zadania w zakresie realizacji obowiązków wynikających z Programu, realizowane były m.in. przez:

- Dyrektora MOPS,
- Głównego Księgowego MOPS.

(Akta kontroli str.: 184-217)

II. W zakresie ustalania wysokości środków finansowych, przeznaczonych na realizację Programu

Gmina 10 listopada 2022 r. złożyła do MUW *Wniosek na środki finansowe z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego*¹² (dalej *Wniosek*) wraz z *Kalkulacją przewidywanych kosztów realizacji zadania z Programu Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023* (dalej *Kalkulacja kosztów Programu*), na łączną kwotę 166 056,00 zł, wykazując planowane wydatki jn.:

¹¹ Zmieniony uchwałami Rady Miejskiej w Halinowie nr: XXXVI.322.2017 z dnia 5 października 2017 r., XXIII.226.2020 z dnia 10 września 2020 r., XLI.377.2022 z dnia 10 stycznia 2022 r., LII.467.2022 z dnia 22 września 2022 r.

¹² Na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do Programu.

- koszty realizacji usługi asystencji osobistej – 162 800,00 zł,
- koszty obsługi Programu (dalej koszty obsługi) – 3 256,00 zł.

Natomiast, ogólną liczbę planowanych godzin usług asystenckich wykazano w ilości 3 700 dla 9 osób, w tym: dla 4 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, dla 2 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, dla 1 osoby z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz dla 2 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu III Programu.

Pismem znak WN-II.946.1.324.2022 z 21 grudnia 2022 r. Wojewoda Mazowiecki (dalej Wojewoda) przekazał gminom i powiatom informację, iż została opublikowana zaakceptowana przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej lista rekomendowanych wniosków z Programu wraz z wysokością przyznanych środków, informując równocześnie m.in. o innej niż wnioskowana kwocie przyznanej gminie/powiatowi na realizację wniosku złożonego w ramach Programu oraz o konieczności aktualizacji złożonego wniosku do wysokości kwoty wskazanej w ww. liście.

W związku z koniecznością wprowadzenia zmian do powyższego *Wniosku* Gmina złożyła nowy *Wniosek* (wpływ do MUW 5 stycznia 2023 r.), w którym dokonała aktualizacji w zakresie jn.:

- ✓ wnioskowanej kwoty środków finansowych na kwotę ogółem 108 334,06 zł ,w tym jn.:
 - koszty realizacji usługi asystencji osobistej – 106 251,68 zł,
 - koszty obsługi – 2 082,38 zł.
- ✓ liczby planowanych godzin usług asystenckich w ilości 2 340 dla 8 osób, w tym dla:
 - 5 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
 - 1 osoba z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - 1 dziecko w wieku do 16 r.ż. spełniające zapisy działu III programu.

W związku z zakwalifikowaniem *Wniosku* Burmistrz oraz Skarbnik Gminy 5 stycznia 2023 r. złożyli do MUW *Oświadczenie o przyjęciu środków finansowych z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023* w wysokości ogółem 108 334,06 zł¹³.

Wojewoda Mazowiecki, pismem:

¹³ Złożone na wzorze stanowiącym załącznik nr 6 do Programu.

- WN-II.946.1.223.2022 z dnia 10 sierpnia 2023 r. wyraził zgodę na aktualizację wniosku w zakresie zmiany liczby uczestników pomiędzy grupami osób niepełnosprawnych z różnymi stopniami niepełnosprawności, z zachowaniem tej ogólnej liczby godzin¹⁴,
- WN-II.946.1.223.2022 z dnia 30 października 2023 r. wyraził zgodę na aktualizację wniosku w zakresie zwiększenia liczby godzin usług asystencji osobistej adekwatnie do potrzeb uczestników Programu z zachowaniem wnioskowanej kwoty, przekazanej na realizację zadania¹⁵.

(Akta kontroli str.: 282-314)

III. W zakresie finansowania zadania

Gmina reprezentowana przez Dyrektora MOPS przy kontrasygnacie Głównej Księgowej MOPS w dniu 27 lutego 2023 r. zawarła umowę nr 63/2023/AOON z Wojewodą w sprawie wysokości i trybu przekazywania w 2023 roku środków Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 (dalej Umowa).

Przedmiotem Umowy było określenie wysokości i trybu przekazywania Gminie przez Wojewodę środków Funduszu z przeznaczeniem na realizację przez Gminę w 2023 r. zadania w zakresie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób wymienionych w § 1 ust. 1 pkt a, b Umowy (dalej Zadanie).

W ramach Umowy, Gmina zobowiązała się m.in. do:

- wykonania Umowy zgodnie z Programem oraz Wnioskiem, stanowiącymi załączniki nr 1 i 2 do Umowy (§ 2 ust. 1),
- wykorzystania środków przekazanych przez Wojewodę, zgodnie z celem na jaki je uzyskała oraz na warunkach określonych w Umowie i Programie (§ 2 ust. 3),
- poniesienia wydatków w okresie realizacji zadania od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. (§ 2 ust. 4),
- zabezpieczenia przed podwójnym finansowaniem tych samych wydatków równocześnie ze środków Funduszu i innych źródeł (§ 3 ust. 8),

¹⁴ 4 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 2 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 1 dziecko w wieku do 16 r.ż. spełniające zapisy działu III programu.

¹⁵ Liczby planowanych godzin usług asystenckich w ilości 2 430 (w tym: 1380 dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 480 dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 300 dla osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, 270 dla dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu III Programu)

- prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (§ 4 ust. 1).

(Akta kontroli str.: 315-345)

Na podstawie wyodrębnionej ewidencji księgowej¹⁶ oraz wyciągów bankowych ustalono, że MOPS na realizację zadania w ramach Programu otrzymał środki finansowe Funduszu¹⁷ w kwocie ogółem **108 334,06 zł** zgodnie z harmonogramem ustalonym w § 3 ust. 1 i 2 Umowy, tj.:

- 1) na realizację Zadania kwotę 106 251,68 zł, w tym:
 - 53 125,84 zł – 14 marca 2023 r. (wyciąg bankowy nr 2),
 - 26 562,92 zł – 4 lipca 2023 r. (wyciąg bankowy nr 16),
 - 26 562,92 zł – 9 października 2023 r. (wyciąg bankowy nr 36).
- 2) na koszty obsługi Programu kwotę 2 082,38 zł – 14 marca 2023 r. (wyciąg bankowy nr 2).

Środki Funduszu wpłynęły na wyodrębniony rachunek bankowy MOPS o nr: 28 8019 0000 2008 0200 9988 0470¹⁸ (dalej rachunek AOON).

Zapisy w ewidencji księgowej porównano z wyciągami bankowymi – rozbieżności nie stwierdzono.

(Akta kontroli str.: 346-359)

IV. W zakresie realizacji zadania

W związku z realizacją Programu „(...) w dniu 24.10.2022 r. na stronie internetowej Ośrodka zamieszczona została informacja o tym, że osoby chętne do wzięcia udziału w Programie (...) proszone są o zgłaszanie do ośrodka w celu zebrania zapotrzebowania, w ten sposób odbył się wstępny nabór do programu(...)”. „(...) informacja o przyznaniu środków została umieszczona na stronie internetowej Ośrodka, facebooku MOPS, stronie internetowej Gminy Halinów oraz w gablocie informacyjnej w siedzibie Ośrodka.(...) Następnie umieszczono informacje na stronie Ośrodka o naborze do programu. Chętne osoby chcące korzystać ze wsparcia

¹⁶ Strona Wn konta 136-13 – Rachunek bankowy Fundusz Solidarnościowy - AOON, strona Ma konta 853-13 – Fundusz pozabudżetowy – Fundusz Solidarnościowy AOON.

¹⁷ Zgodnie z art. 10 ustawy o Funduszu Solidarnościowym „Do środków przekazanych z Funduszu jednostkom samorządu terytorialnego nie stosuje się art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego”. Środki z Funduszu są środkami pozabudżetowymi.

¹⁸ Kontrolującym przedłożono zaświadczenie z Banku Spółdzielczego w Halinowie, z którego wynika, iż został otwarty wyodrębniony rachunek pomocniczy wydzielony do realizacji Programu.

zgłaszały się w celu odbycia rozmowy o warunkach programu i przedstawieniu odpowiednich dokumentów. Wybór asystentów następował poprzez wskazanie przez uczestnika programu odpowiedniej osoby. Następnie ośrodek każdego asystenta weryfikował pod względem wymagań i kwalifikacji oraz powiązań rodzinnych. (...) Po spełnieniu wszystkich warunków przez asystentów podpisano z nimi umowy i objęto ubezpieczeniem wszystkich zleceniobiorców. Rozpoczęcie wykonywania usług nastąpiło od 1 maja 2023 r., z tym, że każdy wykonawca usługi na podstawie harmonogramu ustalał wykonanie usług indywidualnie w uczestniku.”¹⁹

Zgodnie z przedstawionymi Kartami zgłoszenia do Programu²⁰, na terenie Gminy Halinów do udziału w Programie przystąpiło 8 osób niepełnosprawnych (dalej uczestnicy), w tym:

- 4 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną²¹,
- 2 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności²²,
- 1 osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności²³,
- 1 dziecko w wieku do 16 r.ż. spełniające zapisy działu III Programu²⁴.

Wyboru osób świadczących usługi asystenckie dokonano na podstawie pisemnego oświadczenia/wskazania²⁵ uczestnika, które zostało załączone do Karty zgłoszenia do Programu.

W celu realizacji Zadania Dyrektor MOPS zawarł:

- 28 kwietnia 2023 r. umowy zlecenia z 4 asystentami²⁶,
- 9 maja 2023 r. umowy zlecenia z 2 asystentami²⁷,
- 21 sierpnia 2023 r. umowę zlecenie z 1 asystentem²⁸.

W umowach określono m.in.:

- okres obowiązywania umowy,
- zakres usług objęty pomocą,
- kwotę wynagrodzenia brutto wraz z kosztami pracodawcy²⁹,

¹⁹ Pisemna informacja złożona przez Głównego Księgowego MOPS z 10 września 2024 r.

²⁰ Karta zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 20223 (załącznik nr 7 do Programu) – dalej Karta zgłoszenia.

²¹ Uczestnik: A, D, E, F.

²² Uczestnik G, H.

²³ Uczestnik C.

²⁴ Uczestnik B

²⁵ Zgodnie z zapisami Programu – dział IV ust. 3 pkt 3 oraz ust. 23 pkt 3 Programu.

²⁶ Uczestnik: A, B, C, D, E.

²⁷ Uczestnik: F, G.

²⁸ Uczestnik: H.

²⁹ Zgodnie z zapisem działu IV ust. 21 Programu, koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia z tytułu świadczenia usług asystencji osobistej nie mogły przekroczyć 40 zł brutto wraz z kosztami pracodawcy.

- miesięczny koszt zakupu biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystentów oraz zwrot kosztów przejazdu asystenta własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu,
- termin wypłaty wynagrodzenia za zrealizowane usługi – 7 dni od złożenia przez Zleceniobiorcę prawidłowo wystawianego rachunku,
- integralną częścią umowy są załączniki jn.:
 - ✓ Zakres czynności w ramach usług asystenta Programu,
 - ✓ Harmonogram świadczenia usług asystenta w ramach Programu³⁰,
 - ✓ Karta realizacji usług asystenta w ramach Programu,
 - ✓ Wzór rachunku,
 - ✓ Ewidencja przebiegu pojazdu,
 - ✓ Ewidencja biletów komunikacyjnych,
 - ✓ Klauzula informacyjna RODO.

W dziale IV Programu określono m.in. wymagania kwalifikacyjne, które powinny zostać spełnione przez osoby świadczące usługi asystencji osobistej.

W okresie objętym kontrolą usługi asystencji świadczone były przez 7 osób posiadających dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji na następujących kierunkach jn.:

- pielęgniarka – 1 asystent³¹,
- opiekun medyczny – 1 asystent³²,
- osoby posiadające co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenia w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym – 5 asystentów³³.

Wymienieni powyżej asystenci świadczyli usługi dla podopiecznych zgodnie z zakresem czynności wynikającym z *zawartych umów zleceń*, w których określono wykaz czynności.

Na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych kontrolerzy ustalili, że zatrudnieni asystenci posiadają kwalifikacje do wykonywania usług asystencji osobistej wymagane zapisami Programu.

(Akta kontroli str.: 476-1305, 1326-1329)

³⁰ Dostarczany Zleceniodawcy na co najmniej 3 dni robocze przed rozpoczęciem danego miesiąca. W harmonogramie asystenta A za maj 2023 r. wystąpiły przypadki:

- nieprawidłowego przeliczenia ilości godzin w dniu 21 maja 2023 r. zamiast 10 wpisano 12, natomiast na karcie realizacji oraz rachunku prawidłowo wpisano godziny realizacji,
- braku podpisu uczestnika na ww. harmonogramie, który jak wynika z oświadczenia z dnia 23 września 2024 r. „wynikał z przeoczenia asystenta”.

³¹ Asystent A.

³² Asystent H.

³³ Asystent B, C, D, E, F, G.

V. W zakresie wydatkowania środków Funduszu

Na podstawie ewidencji księgowej oraz dowodów źródłowych ustalono, że MOPS na realizację zadania w ramach Programu w 2023 roku poniósł ze środków Funduszu wydatki w ogólnej kwocie 104 201,13 zł, w tym kwotę:

- **102 193,14 zł** na realizację Zadania, w tym:
 - kwotę **95 240,69 zł** – na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów z tytułu umów zlecenia³⁴.

Wynagrodzenie asystentów za świadczone usługi w danym miesiącu były wypłacane na podstawie list płac sporządzanych zgodnie z przedłożonymi rachunkami do umów zlecenia³⁵ (dalej Rachunek).

Asystenci przedkładali Karty realizacji usług za dany miesiąc. Karta realizacji usług zawierała takie dane jak: imię, nazwisko i adres uczestnika, okres świadczenia usług, liczbę godzin zrealizowanych usług, rodzaj/opis usługi, podpis asystenta oraz podpisy uczestnika/opiekuna, na rzecz którego świadczone usługi asystenckie.

Ponadto na Karcie realizacji usług wykazywano: łączną liczbę godzin zrealizowanych usług oraz koszt dojazdu własnym/innym środkiem transportu w związku z realizacją usług w danym miesiącu.

Jak wynika z przedłożonych przez asystentów Kart realizacji usług, łączna liczba godzin usług świadczonych w ramach Programu wyniosła 2 382 godzin.

Lp.	Uczestnik	Stopień niepełnosprawności	Zrealizowana liczba godzin
1.	Uczestnik A	niepełnosprawność sprzężona	380
2.	Uczestnik B	dziecko w wieku do 16 r.ż.	270
3.	Uczestnik C	o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	300
4.	Uczestnik D	niepełnosprawność sprzężona	350
5.	Uczestnik E	niepełnosprawność sprzężona	302
6.	Uczestnik F	niepełnosprawność sprzężona	300
7.	Uczestnik G	o znacznym stopniu niepełnosprawności	389

³⁴ Ww. wydatki zaewidencjonowano w księgach rachunkowych MOPS w § jn.:

- 404-13 Wynagrodzenia bezosobowe – Asystent OON – kwota 86 832,70 zł,
- 405-13 Składki na ubezpieczenia społeczne – Asystent OON – kwota 8 407,99 zł.

³⁵ Na Rachunkach wskazywano miesiąc, za który był sporządzany Rachunek, liczbę godzin zrealizowanych usług, stawkę oraz kwotę wynagrodzenia brutto/netto.

8.	Uczestnik H	o znacznym stopniu niepełnosprawności	91
Razem:			2 382

Kontrolujący ustalili, iż w związku z realizacją zadania nie przekroczono rocznego limitu godzin usług asystencji osobistej przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością w kontrolowanym okresie (dział IV pkt. 17 Programu).

Porównano zgodność danych w zakresie liczby godzin zrealizowanych usług asystenckich wykazanych w Kartach realizacji usług oraz przedłożonych do rozliczenia Rachunkach i nie stwierdzono rozbieżności pomiędzy ww. dokumentami.

- kwotę **6 158,45 zł** – na zwrot kosztów dojazdu własnym środkiem transportu asystentów w celu realizacji usług³⁶.

Środki Funduszu na pokrycie kosztów przejazdu własnym środkiem transportu wydatkowano na podstawie *Ewidencji przebiegów pojazdów* (załącznik nr 10 do Programu), składanej przez asystentów za dany miesiąc.

MOPS dokonywał zwrotu kosztów dojazdu własnym środkiem transportu w kwocie nie większej niż 300,00 zł miesięcznie (dział V ust. 4 Programu).

W toku kontroli ustalono, że asystenci wykorzystywali własny/użyczony środek transportu na potrzeby świadczenia usług wymienionych w treści Programu (dział IV pkt. 8 Programu).

- kwotę **794,00 zł** – stanowiącą koszt ubezpieczenia OC i NNW - zgodnie z polisą nr 920032436828 z dnia 9 maja 2023 r.³⁷ zmienionej Anekssem nr 920032436828A01 z dnia 24 sierpnia 2023 r.³⁸.

– **koszty obsługi Programu** w wysokości **2 007,99 zł**³⁹.

Wydatki zrealizowane ze środków Funduszu dotyczyły:

³⁶ Ww. wydatki zaewidencjonowano w księgach rachunkowych MOPS w § 405-13-01 *Koszty podróży AOON* (w tym 30,00 zł zakup biletu dla Uczestnika G). Wystąpił przypadek błędnego zapisu na koncie 405-13-01 dotyczący Asystenta D w kwocie 167,90 zł, wpisano omyłkowo: *Koszty przejazdu AOON za XI Brzeziński*.

³⁷ Okres objęty ubezpieczeniem – 10 maja 2023 r. – 31 grudnia 2023 r., liczba ubezpieczonych asystentów 6. Płatność za polisę w kwocie 744,00 zł dokonano w dniu 10 maja 2023 r. z rachunku głównego MOPS, zrefundowano w dniu 15 maja 2023 r. z rachunku AOON.

³⁸ Okres obowiązywania Aneksu – 25 sierpnia 2023 r. – 31 grudnia 2023 r., liczba ubezpieczonych asystentów 7. Płatność za Aneks w kwocie 50,00 zł dokonano w dniu 28 sierpnia 2023 r. z rachunku AOON.

³⁹ Ww. wydatki zaewidencjonowano w księgach rachunkowych MOPS na kontach :

- 401-13 *Zakup materiałów – koszty AOON* – kwota 473,55 zł
- 402-13 *Zakup usług pozostałych – AOON* – kwota 242,00 zł
- 405-13 *Składki na ubezpieczenia społeczne – Asystent OON* – kwota 212,44 zł
- 404-13-01 *Wynagrodzenia osobowe – Asystent OON* – kwota 1 080,00 zł

- zakupu tonera na potrzeby realizacji Programu - na podstawie faktur VAT 422/AWA/2023 z dnia 11 września 2023 r. na kwotę 473,55 zł – zapłacono 12 września 2023 r. z rachunku AOON,
- naliczenia premii dla pracownika MOPS⁴⁰,
- koszty bankowe.

Wydatki poniesione na koszty obsługi Programu w 2023 r. nie przekroczyły 2% środków przekazanych na realizację Programu, co jest zgodne z zapisami działu VI ust. 9 Programu.

Kontroli poddano 100% dowodów źródłowych, będących podstawą dokonania wydatków dotyczących realizowanego zadania poniesionych ze środków Funduszu i stwierdzono, że:

- należne od wynagrodzeń asystentów z tytułu umów zlecenia składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych odprowadzane były w wysokościach wynikających z list płac z zachowaniem terminów określonych w art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych⁴¹ oraz w art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych⁴²,
- wypłaty wynagrodzeń były dokonywane przelewem bankowym na rachunki bankowe wskazane w Rachunkach,
- wydatki były zgodne z celem, na jaki zostały przyznane oraz wykorzystane w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. (§ 2 ust. 3 i 4 Umowy),
- wydatki zatwierdzane były do wypłaty przez Dyrektora MOPS po dokonaniu kontroli pod względem formalnym i rachunkowym przez Głównego Księgowego, w wysokościach i terminach wynikających z dowodów źródłowych (listy płac oraz faktury)⁴³,

⁴⁰ Premia przyznana na podstawie pisma Dyrektora MOPS nr MOPS.1122.76.2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 23 września 2024 r. do zadań pracownika należało: „Opracowywanie umów i przygotowanie do podpisu z wykonawcami usług opiekuńczych programu AOON-2023, prowadzenie rejestrów tych umów, kontrola składanych rachunków i rozliczanie miesięczne wykonanych usług, naliczanie podatku i należności ZUS, przygotowywanie do wypłaty zatwierdzonych rachunków, wprowadzenie przelewów do bankowości elektronicznej i przygotowywanie do wypłaty zobowiązań dotyczących programu, naliczanie miesięczne należności publiczno-prawnych i sporządzanie raportów ZUS dotyczących ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych zleceniobiorców programu. Przygotowanie rocznych rozliczeń PIT-4 od umów cywilno-prawnych związanych z programem.”

⁴¹ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024 r., poz. 497 ze zm.).

⁴² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 226 ze zm.).

⁴³ Zgodnie z Zarządzeniem nr 16/2018 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie z dnia 29 czerwca 2018 r. w sprawie: wprowadzenia do realizacji instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie.

- prowadzono wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową oraz ewidencję księgową z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji gospodarczych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości⁴⁴ (§ 4 ust. 1 Umowy),
- skontrolowane dowody księgowe spełniały wymogi dowodu księgowego określone w art. 21 ustawy o rachunkowości (zgodnie z § 4 ust. 3 Umowy).

Ponadto na podstawie przedłożonych dowodów źródłowych ustalono, że MOPS, zgodnie z § 3 ust. 7 Umowy, ponosił wydatki związane z przedmiotem Umowy za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku bankowego przeznaczonego do realizacji Programu (§ 3 ust. 5 Umowy), z wyjątkiem:

- zapłaty za polisę ubezpieczeniową⁴⁵,
- wypłaty wynagrodzenia za umowę zlecenie (kwota 488,00 zł) oraz kosztów podróży (kwota 200,00 zł) z konta pomocniczego MOPS w dniu 21 grudnia 2023 r., refundacja z rachunku AOON w dniu 22 grudnia 2023 r. (Asystent E)
- wypłaty wynagrodzeń w dniu 18 września 2023 r. dla dwóch pracowników świadczących usługi w ramach innego Programu (kwota: 721,72 zł, 529,60 zł).

Główny księgowy MOPS w wyjaśnieniu z dnia 23 września 2024 r. poinformował, iż „(...) zapłaty (...) za umowę zlecenie dotyczyły wykonywanych usług opieki wytchnieniowej omyłkowo zeszyły z rachunku AOON, co niezwłocznie zrefundowano w dniu 19-09-2023”

(Akta kontroli str.: 337-1305)

Rachunkowość MOPS prowadzona była na podstawie polityki rachunkowości wprowadzonej Zarządzeniem Nr:

- 9.2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Halinowie⁴⁶,
- 5/2023 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Halinowie z dnia 3 kwietnia 2023 r. w sprawie: wprowadzenia zasad ewidencji księgowej dotyczących realizacji Programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” w ramach środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

⁴⁴ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.) – dalej ustawa o rachunkowości.

⁴⁵ Przypis 37.

⁴⁶ Zarządzenie obowiązujące od 1 stycznia 2023 r.

(Akta kontroli str.: 223-281)

Dyrektor MOPS, zgodnie z zapisami działu IV pkt. 25 Programu zobowiązany został do dokonywania doraźnych kontroli i monitorowania świadczonych usług asystencji osobistej. Ustalenia z przebiegu kontroli i monitorowania zostały zawarte w *Protokole Kontroli prawidłowości świadczenia usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej* (dalej Protokół kontroli), podpisanym przez upoważnionych pracowników MOPS. W jednym przypadku, tj. w protokole kontroli z dnia 10 września 2023 r. (Asystent F) stwierdzono nieprawidłowości: *Brak możliwości skontaktowania się z uczestnikiem programu i asystentem. Nie zgłoszono wcześniej zmian do harmonogramu przez asystenta.*

Główny księgowy MOPS w wyjaśnieniu z dnia 23 września 2024 r. poinformował, że „(...) podczas kontroli w dniu 10 września 2023 pracownicy ośrodka pojechali przeprowadzić kontrolę w domu uczestnika. Na miejscu stwierdzono iż uczestnik oraz asystent nie są obecni pod wskazanym adresem. Pracownik próbował skontaktować się telefonicznie z asystentem by ustalić miejsce świadczenia usługi i poinformować o przeprowadzanej kontroli. W związku z brakiem możliwości skontaktowania się z asystentem, pracownik odnotował powyższe działania w protokole kontrolnym. W tym samym dniu asystent skontaktował się telefonicznie z ośrodkiem i poinformował że przebywał z uczestnikiem w lesie świadcząc usługę asystencji i nie miał możliwości odebrania telefonu od pracownika ośrodka z powodu braku zasięgu telefonicznego. W karcie realizacji oraz dzienniku usług widnieje adnotacja iż w dniu 10.09.2023 asystent w godzinach od 9-12.30 wraz z uczestnikiem przebywał w lesie gdzie wspólnie zbierali grzyby(...)” Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia.

(Akta kontroli str.: 477-488)

Zwrot niewykorzystanych środków finansowych Funduszu

Kwota środków Funduszu w wysokości **108 334,06 zł** przekazanych przez MUW na realizację Programu została wydatkowana przez MOPS w wysokości **104 201,13 zł**, tj. w 96 %.

MOPS dokonał zwrotu niewykorzystanej części środków Funduszu w łącznej wysokości **4 358,79 zł** (potwierdzenie wykonania operacji z 15 stycznia 2024 r.), w tym:

- 4 058,54 zł – tytułem niewykorzystanych środków finansowych na realizację zadania,
- 74,39 zł – tytułem niewykorzystanych środków finansowych związanych z kosztem obsługi Programu,
- 225,86 – zwrot naliczonych odsetek,

na rachunek bankowy MUW, wskazany w § 3 ust. 10 Umowy, z zachowaniem terminu określonego w § 3 ust. 9 pkt 1 Umowy.

(Akta kontroli str.: 1306-1319)

VI. W zakresie sprawozdawczości dotyczącej realizowanego zadania

MOPS 15 stycznia 2024 r. przekazał za pomocą platformy ePUAP sprawozdanie końcowe z realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego⁴⁷, tj. zgodnie z terminem wynikającym z zapisu § 7 ust. 1 Umowy.

Prawidłowość i rzetelność sprawozdania sprawdzono poprzez porównanie danych w niej zawartych z ewidencją księgową oraz dokumentacją źródłową z realizacji Programu okazaną w trakcie kontroli i stwierdzono, że wykazane dane w zakresie jn:

- liczby osób niepełnosprawnych, którym przyznano usługi asystencji osobistej,
- łącznej kwoty środków Funduszu przekazanego przez Wojewodę na realizację Programu,
- łącznej kwoty środków wykorzystanych na realizację Programu,
- kwoty wynagrodzenia asystentów za wykonaną usługę asystencji,
- kosztów obsługi programu,
- łącznej kwoty zwrotu niewykorzystanych środków Funduszu

były zgodne z ewidencją księgową oraz przedłożonymi dowodami źródłowymi.

Wojewoda po dokonaniu analizy ww. sprawozdania poinformował Burmistrza Halinowa pismem znak WN-II.946.1.223.2022 z dnia 22 stycznia 2024 r.⁴⁸, że na podstawie § 7 ust. 2 Umowy, sprawozdanie z realizacji Programu zostało zaakceptowane.

(Akta kontroli str.: 1330-1340)

Uzyskanie dodatkowych dochodów z tytułu gromadzenia środków finansowych

MOPS gromadził środki Funduszu, przekazywane przez MUW na realizację Programu, na wyodrębnionym rachunku bankowym pod nazwą pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”⁴⁹, zgodnie z § 3 ust. 5 Umowy.

Z przedłożonego Potwierdzenia otwarcia rachunku pomocniczego oraz wyciągów bankowych wynika, iż rachunek bankowy był oprocentowany.

⁴⁷ Sprawozdanie złożone na wzorze stanowiącym załącznik nr 4 do Programu.

⁴⁸ Ww. pismo zostało przekazane do Gminy za pośrednictwem platformy ePUAP przez Wydział do Spraw Osób Niepełnosprawnych MUW dnia 23 stycznia 2024 r.

⁴⁹ Zaświadczenie z 4 stycznia 2023 r. o prowadzeniu rachunku bankowego pod nazwą „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

W związku z powyższym MOPS uzyskał z tytułu gromadzenia na rachunku bankowym przekazanych środków Funduszu odsetki w kwocie ogółem 225,86 zł, które przekazał 15 stycznia 2024 r. na rachunek bankowy MUW wskazany w § 3 pkt. 10 Umowy.

Dyrektor MOPS złożył 28 września 2024 r. oświadczenie w którym poinformował, że „(...) środki przechowywane były na niżej wymienionym oprocentowanym rachunku bankowym zgodnie z art. 48 uofp nie lokowano lokat wolnych środków.”

(Akta kontroli str.: 1310-1324)

Uwzględnienie stosowania ustawy o zamówieniach publicznych

W związku ze złożonymi przez uczestników Programu oświadczeniami, w których wskazano asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej w MOPS w ramach realizacji Zadania nie stosowano przepisów ustawy PZP⁵⁰.

Pismem znak UZP.DP.022.308.22.PK z 16 maja 2022 r. w sprawie zasad udzielania zamówień na usługi wykonywane przez asystentów i opiekunów osobistych osób z niepełnosprawnościami wyrażono stanowisko Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych . W ww. stanowisku wskazano, że: „(...) gdy wybór asystenta osoby niepełnosprawnej dokonywany jest poprzez jej wskazanie przez osobę niepełnosprawną, a rolą instytucji realizującej program jest wyłącznie weryfikacja posiadania przez kandydatów określonych kompetencji. W takim przypadku nie mamy do czynienia z zamówieniem publicznym, albowiem nie jest możliwe zorganizowanie konkurencyjnego postępowania opartego na kryteriach wyboru najlepszego kandydata tych okolicznościach określone warunki, które musi spełniać asystent osoby niepełnosprawnej nie stanowią kryteriów wyboru najlepszej oferty lecz służą wyłącznie ocenie zdolności oferenta do realizacji danego zamówienia”.

VII. W zakresie oceny zagadnień poddanych kontroli

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na:

1. Poniesienia w 3 przypadkach wydatków związanych z realizacją zadania w ramach Programu z innego rachunku bankowego⁵¹, czym naruszono zapisy § 3 ust. 5 Umowy.

⁵⁰ Ustawa z dnia 11 września 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.) – dalej ustawa PZP.

⁵¹ W przypadku zapłaty za polisę ubezpieczeniową oraz wypłaty wynagrodzenia i kosztów podróży dla jednego asystenta w grudniu 2023 r.

2. Nieprawidłowego przeliczenia ilości godzin oraz braku podpisu uczestnika na harmonogramie asystenta A za maj.

Podsumowując wyniki kontroli, informuję Pana Burmistrza, że wykorzystanie środków Funduszu Solidarnościowego przeznaczonych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja – 2023, zostało ocenione **pozytywnie pomimo uchybień**.

Uwzględniając powyższe, zobowiązuję Pana do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie powstawania w przyszłości stwierdzonych uchybień, w szczególności do ponoszenia wydatków związanych z realizacją zadania z rachunku przeznaczonego do obsługi Programu.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a na podstawie art. 49 ww. ustawy zobowiązuję Pana do przekazania w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji z powołaniem numeru pisma WK-IV.431.1.28.2024, o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/